

Tisková zpráva, Hradec Králové, 7. ledna 2026

Nová stálá expozice, motiv černé díry a tvorba životních partnerů: královéhradecká galerie v roce 2026 představí poklady ze své sbírky i výrazná témata současného umění

Galerie moderního umění v Hradci Králové (GMU) představuje výstavní plán na rok 2026. Program osloví jak milovníky ikonických děl první poloviny 20. století, tak příznivce současného umění. Vedle nové stálé expozice GMU uvede celkem 18 výstavních projektů. Dramaturgie roku 2026 klade důraz na spolupráci a tvorbu životních partnerů, umění střední Evropy i na výrazné současné umělce z regionu. Samostatná výstava, kterou GMU zahájí ke konci roku, se zaměří na motiv černé díry ve výtvarném umění – půjde o první projekt tohoto typu v České republice.

Nejdůležitějším počinem roku v GMU bude uvedení nové stálé expozice s názvem *České umění 20. století a jeho škatulky* (22/02/26–20/01/30). Královéhradecká galerie spravuje mimořádně kvalitní a rozsáhlou sbírku děl českého umění 20. století, mezi nimiž lze nalézt díla Emila Filly, Bohumila Kubišty a dalších klasiků, stejně jako rozsáhle zastoupenou tvorbu umělců druhé poloviny 20. století. Sbírkou budou mít návštěvníci možnost vidět v nové výstavní koncepci. Vernisáž se koná 21. února 2026 v 15 hodin.

Na vybraných kolekcích děl Galerie moderního umění přiblíží jednotlivé kategorie a pojmy – škatulky, s nimiž se běžně setkáváme ve výstavách, odborných i popularizačních textech. Konkrétně se jedná o pojmy: *škola*, *styl* neboli *-ismus*, *skupina*, *(ne)oficiální umění* a *generace*. Návštěvník se bude moci seznámit s díly krajinářů tzv. Mařákovy školy i s díly zástupců secesního symbolismu, proměnami kubismu a surrealismu, které se staly nedílnou součástí českého umění po celé 20. století. Dále expozice přiblíží díla autorů Skupiny 42 a postmoderní generace 80. let. Konec bude patřit umění po roce 1990, které na své „zaškatulkování“ dosud čeká.

„Žádný umělec nechce být zaškatulkován. Pokud je umění založené na tvůrčí originalitě, příslušnost k určité škatulce tuto původnost automaticky zpochybňuje. Proto se o kvalitních tvůrcích často říká, že je nelze vtěsnat do žádné škatulky. Je to ale nepravda. Každý umělec totiž v nějaké škatulce je – jinak bychom je nemohli srovnávat, docenit, a vlastně o nich ani mluvit,“ uvádí kurátor Tomáš Kolich, který expozici připravuje spolu s Petrou Příkazskou, a k výstavě vydává obsáhlou publikaci.

Nová stálá expozice nahradí ve druhém a třetím patře galerie oceňovanou výstavu *Jak sbírat umění: příběh Karla Tutscheho* (28/04/24–11/01/26), která končí v neděli 11. ledna 2026. GMU u prezentace sbírky Karla Tutscheho zavedla formát obměnných výstav, které činí dlouhodobou výstavu stále živou, proměnlivou a divácky atraktivní. V osvědčeném formátu bude galerie pokračovat i u nové stálé expozice, ve které se třikrát do roka promění její tři části. Jedna z nich bude věnovaná současným autorům a autorkám a nadále bude odkazovat na Tutschovu strategii pod názvem *Na bidýlku II*. Druhá část s názvem *Za zdí* se zaměří na tvorbu v letech 1945–1989 a třetí pod titulem *Na zdi* představí umělecká díla z období 1890–1945.

Hlavní výstavy

V prostoru vyhrazeném pro hlavní sezónní projekty je až do 29. března 2026 možné navštívit mezinárodní výstavu *Umění interakce* (03/10/25–29/03/26). Projekt vybízí k zapojení všech smyslů a diváka hravým způsobem zapojuje do dialogu se sedmnácti díly českých, polských a slovenských umělců a umělekyní.

Hlavní výstavní projekt letní sezóny s titulem **Co je doma, to se počítá** (24/04/26–01/11/26) se zaměří na fenomén tvorby partnerů ve výtvarném umění, konkrétně na vztah manželských či životních dvojic, jejichž osobní i profesní dráhy se odehrávaly na pozadí dějinných zvratů 20. století. Výzkum kurátorky Anny Horák Zemanové je rozdělen do tří časových období, která kopírují klíčové politické a společenské proměny: 1900–1948, 1949–1968, 1969–1989.

„Expozice se snaží zodpovědět, nakolik společné soužití ovlivňuje výraz uměleckého díla – zda vede k vzájemnému prolínání, nebo naopak ke zvýraznění individuálních přístupů. Zajímá nás také, jak tuto dynamiku formovaly politické tlaky, cenzura, exil či možnost svobodného projevu,“ uvádí kurátorka Anna Horák Zemanová.

Ke konci roku pak GMU uvede výstavní projekt **(Černá) díra ve výtvarném umění** (27/11/26–28/03/27) tematizující motiv černé díry v české, slovenské a polské vizuální kultuře. Černá díra je ze své podstaty nezobrazitelná, přesto se ji množství výtvarníků pokusilo zachytit. Vedle malířských, sochařských, konceptuálních a audiovizuálních prací kurátor Tomáš Kolich do výstavy zahrne i ilustrace z odborných knih, popularizačních magazínů a sci-fi literatury. Jedná se o první takto pojatou výstavu v České republice.

Krátkodobé výstavy

Tematická linie spolupráce partnerských dvojic se promítne také do dramaturgie krátkodobých výstav. Představen bude dialog malířské tvorby Veroniky Rónaiové a práce Petera Rónaie, průkopníka videoartu ve střední Evropě (9/10/26–17/01/27). GMU dále uvede tvorbu místní tvůrčí dvojice Evy a Jakuba Horských (9/10/26–17/01/27), kteří stojí za vizuálním studiem Upupæpop a pohybují se na pomezí ilustrace, grafického a knižního designu.

Královéhradecká galerie se zaměřuje na výrazné osobnosti současné české umělecké scény, zejména s vazbou k regionu. V letních měsících (19/06/26–13/09/26) uvede samostatnou výstavu spirituálně laděné tvorby malíře Jana Pražana. Ve stejné době GMU představí dílo multimediálního umělce Erika Sikory.

První letošní vernisáž se uskuteční ve čtvrtek 22. ledna 2026 v 18 hodin, kdy budou zahájeny dvě výstavy. Nikola Kopp Lourková ve výstavě *Padá ticho* (23/01/25–07/06/26) představí cyklus maleb v dialogu s dílem Jitky Svobodové. Současně bude otevřena výstava *Terapie chaosem* (23/01/25–07/06/26) Lucie Rosenfeldové a Matěje Pavlíka reflektující vztah člověka a světa technologií.

Galerie moderního umění v dubnu 2026 uvede další realizaci ve veřejném prostoru. Na Velké náměstí v Hradci Králové, kde sídlí, umístí dílo *Přání* od Dušana Zahoranského (24/04/26–11/10/26). Socha vybízí k aktivní účasti diváků, kterým umožňuje formulovat vlastní přání v konfiguraci slova na pět písmen, ze kterých se dílo skládá.

Kontakt:

Mgr. Pavla Rousková
PR a doprovodné akce
e-mail: pr@galeriehk.cz
telefon: 720 988 775

Výstavy Galerie moderního umění v Hradci Králové roce 2026 chronologicky podle data vernisáže:

Nikola Kopp Lourková – Padá ticho

vernisáž: 22. 1. 2026

23. 1. – 7. 6. 2026

Bílá kostka | kurátor: Jan Florentýn Báchor

Lucie Rosenfeldová a Matěj Pavlík – Terapie chaosem

vernisáž: 22. 1. 2026

23. 1. – 7. 6. 2026

Černá kostka | kurátor: John Hill

České umění 20. století a jeho škatulky

vernisáž: 21. 2. 2026

22. 2. 2026 – 20. 1. 2030

2. a 3. patro, stálá expozice GMU | kurátoři: Petra Příkazská a Tomáš Kolich

Na zdi: Moderní revue

vernisáž: 21. 2. 2026

22. 2. – 14. 6. 2026

obměnná část stálé expozice | kurátor: Tomáš Kolich

Za zdí: Rudolf Němec

vernisáž: 21. 2. 2026

22. 2. – 14. 6. 2026

obměnná část stálé expozice | kurátorka: Petra Příkazská

Na bidýlku II: Markéta Bábková

vernisáž: 21. 2. 2026

22. 2. – 14. 6. 2026

obměnná část stálé expozice | kurátorka: Anna Horák Zemanová

Co je doma, to se počítá

vernisáž: 23. 4. 2026

24. 4. – 01. 11. 2026

Prostor | kurátorka: Anna Horák Zemanová

Dušan Zahoranský – Přání

vernisáž: 23. 4. 2026

24. 4. – 11. 10. 2026

Veřejný prostor

Jan Pražan

vernisáž: 18. 6. 2026

19. 6. – 13. 9. 2026

Bílá kostka | kurátor: Tomáš Kolich

Erik Sikora

vernisáž: 18. 6. 2026

19. 6. – 13. 9. 2026

Černá kostka | kurátorka: Anna Horák Zemanová

Na zdi: Kruh umělkyně

vernisáž: 25. 6. 2026

26. 6. – 11. 10. 2026

obměnná část stálé expozice | kurátoři: Petra Příkazská, Jan Florentýn Báchor

Za zdí: Karel Miler

vernisáž: 25. 6. 2026

26. 6. – 11. 10. 2026

obměnná část stálé expozice | kurátorka: Anna Horák Zemanová

Na bidýlku II: Polina Davydenko

vernisáž: 25. 6. 2026

26. 6. – 11. 10. 2026

obměnná část stálé expozice | kurátorka: Anna Horák Zemanová

Eva Horská & Jakub Horský

vernisáž: 8. 10. 2026

9. 10. 2026 – 17. 1. 2027

Bílá kostka | kurátorka: Barbora Müllerová

Veronika Rónaiová & Peter Rónai

vernisáž: 8. 10. 2026

9. 10. 2026 – 17. 1. 2027

Černá kostka | kurátor: František Zachoval

Na zdi: Jan Trampota – kresby

vernisáž: 22. 10. 2026

23. 10. 2026 – 7. 2. 2027

obměnná část stálé expozice | kurátor: Jan Florentýn Báchor

Za zdí: Erika Pfeifferová

vernisáž: 22. 10. 2026

23. 10. 2026 – 7. 2. 2027

obměnná část stálé expozice | kurátor: František Zachoval

Na bidýlku II: Matouš Hrbek

vernisáž: 22. 10. 2026

23. 10. 2026 – 7. 2. 2027

obměnná část stálé expozice | kurátorka: Anna Horák Zemanová

(Černá) díra ve výtvarném umění

vernisáž: 26. 11. 2026

27. 11. 2026 – 28. 3. 2027

Prostor | kurátor: Tomáš Kolich